

วิไลวรรณ ไชยวัฒน์ 2552: ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจของผู้ป่วยในที่มีรับการรักษาในสถาบันโรคทรวงอก กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สุขศึกษา) สาขาวิชาสุขศึกษา ภาควิชาพลศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ สุพัฒน์ วีระเวชเจริญชัย, วท.ม. 101 หน้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจของผู้ป่วยในที่มีรับการรักษาในสถาบันโรคทรวงอก กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 390 ราย โดยนำ PRECEDE Model มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้หน้ากากอนามัยของผู้ป่วยใน ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากเครื่องมือของ รองศาสตราจารย์สุพัฒน์ วีระเวชเจริญชัย ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัย โดยวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค-สแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ประวัติการเจ็บป่วยย้อนหลัง 1 ปีของผู้ป่วยและญาติ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยของผู้ป่วยใน สถาบันโรคทรวงอก 2) ปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการใช้หน้ากากอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยผู้ป่วยในสถาบันโรคทรวงอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ความสะดวกในการใช้หน้ากากอนามัย ราคาต่ำ ประโยชน์/ความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยผู้ป่วยในสถาบันโรคทรวงอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยเอื้อ การเข้าถึงหน้ากากอนามัยของผู้ป่วยมีความสัมพันธ์ตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยผู้ป่วยในสถาบันโรคทรวงอก และ ปัจจัยเอื้อ การมีนโยบายในการใช้หน้ากากอนามัยในการป้องกันโรคไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยผู้ป่วยในสถาบันโรคทรวงอก 4) ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ การสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยผู้ป่วยในสถาบันโรคทรวงอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ส่วน การได้รับสนับสนุนหน้ากากอนามัยจากแหล่งต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้หน้ากากอนามัยผู้ป่วยในสถาบันโรคทรวงอก

Wilaiwan Chaiwat 2009: Factors Influence Behaviors to Use Face Mask in Prevention of Communicable Respiratory Diseases in Inpatient in Chest Disease Institute, Department of Medical Services, Ministry of Public Health. Master of Science (Health Education), Major Field: Health Education, Department of Physical Education. Thesis Advisor: Associate Professor Supat Teravecharoenchai, M.Sc. 101 pages.

The purpose of this descriptive research was to identify the factor affecting use of face mask in inpatients in Chest Disease Institute, Department of Medical Services, Ministry of Public Health. The study was conducted on a sample of 390 male and female inpatients. The PRECEDE model was modified for the conceptual framework of this study. The questionnaires which was adapted from tools developed by Associate Professor Supat Teravecharoenchai and test by researcher, were used for collecting the data. The questionnaires was tested and passed with satisfactory result. The relationship between the factors and the behaviors in using face mask were analyze percentage, mean, standard deviation, Chi- square ad Pearson product moment correlation coefficient.

The results of this study revealed that: 1) Bio-social factors was not significant to behavior of using face mask in this study group. 2) Predisposing factors: knowledge and attitude, was significant to behavior of using face mask ($p < 0.01$). 3) Reinforcing factors: ease of use, low price and usefulness was significant to behavior of using face mask ($p < 0.01$ and $p < 0.05$). 4) Enabling factors: receiving information and support from relatives was significant to behavior of using face mask ($p < 0.05$).